

KALÇA EKLEMİ SKORLAMA SİSTEMLERİ

Necmettin TURGUT¹

5. BÖLÜM

Kalça eklemi vücudumuzun en stabil eklemlerinden biridir. Aksiyal iskeleti alt ekstremiteye bağlayan eklemdir. Dolaşım problemlerinin ek sık görüldüğü eklemlerin başında gelir. Kas-iskelet sistemi problemlerinin sık görüldüğü eklemlerden biridir.

Kalça eklemi ile ilgili olarak pek çok skorelama sistemleri bulunmaktadır. Bazı skorelama sistemleri eklemin sadece belirli bir patolojisine özgü iken bazıları birkaç patolojisi için kullanılabilir. Bazıları sadece hastanın kendi cevaplarını içeren ve hastanın anket şeklinde cevaplayabileceği skorelama sistemleri iken klinisyenin fizik muayenesini gerektiren skorelama sistemleri de bulunmaktadır.

Bu skorelama sistemlerinin amaçları kalça ekleminin belirli bir patoloji sonucundaki hastanın ağrı seviyesi ve fonksiyonel durumunu değerlendirmektir. Bilimsel olarak da geçerliliği kanıtlanmış olan testler birçok bilimsel çalışmada bir tedavi sisteminin etkinliğini global olarak gösterebilir. Bu bölümde kalça eklemine ait, ortopedi klinik pratiğinde ve bilimsel çalışmalarda kullanılan skorelama sistemlerinin Türkçe çevirilerine ve genel özelliklerine yer verilmiştir.

¹ Op. Dr, Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı, Isparta Şehir Hastanesi, drnecmettinturgut@hotmail.com

5 Ben bir tekerlekli sandalye kullandım

6 Ben çoğunlukla diğer desteklere veya başka birine ihtiyaç duydum.

7 Ben hiçbir şekilde dolaşamadım.

7. Sizin için geçen hafta boyunca çorap giyip çıkartmak ne kadar zordu?

1 Hiç zor değil 2 Hafif zor 3 Orta zor 4 Ciddi zor 5 Aşırı zor 6 Yapamadım

- AAOS tarafından 2004'te yayınlanmıştır(42). 18 yaş üstü kişilerde yapılan hasta bazlı bir sonuç anketidir.
- maddeden oluşmaktadır. Bu anket hem diz hem kalça için uygulanabilen bir ankettir.
- Temel olarak ağrı ve fonksiyonlar sorgulanır.
- Son haftadaki hastanın durumunu değerlendirmeyi amaçlar.
- Hastalar 0-100 arası değerler alır. Kabul edilebilirliği çalışılmamıştır. İç uyumu için cronbach alfa değeri 0.80 olarak saptanmıştır. Test – tekrar test Pearson korelasyon katsayısı $r=0.91$ olarak saptanmıştır. Gene aynı çalışmada geçerli ve değişiklikleri tespit edebilir olarak saptanmıştır(42). Hem klinik hem araştırma amaçlı kullanılabileceği belirtilse de henüz bu anketi destekleyen yeterli sayıda yayın bulunmamaktadır.

REFERANSLAR

1. Lieberman JR, Dorey F, Shekelle P, Schumacher L, Kilgus DJ, Thomas BJ, et al. Outcome after total hip arthroplasty. J Arthroplasty. 1997 Sep;12(6):639–45.
2. Harris WH. Traumatic arthritis of the hip after dislocation and acetabular fractures: treatment by mold arthroplasty. An end-result study using a new method of result evaluation. J Bone Joint Surg Am. 1969 Jun;51(4):737–55.
3. Wamper KE, Sierevelt IN, Poolman RW, Bhandari M, Haverkamp D. The Harris hip score: Do ceiling effects limit its usefulness in orthopedics? A systematic review. Acta Orthop. 2010 Dec 26;81(6):703–7.
4. Söderman P, Malchau H. Is the Harris Hip Score System Useful to Study the Outcome of Total Hip Replacement? Clin Orthop Relat Res. 2001 Mar;384(384):189–97.
5. Mahomed NN, Arndt DC, McGrory BJ, Harris WH. The Harris hip score: Comparison of patient self-report with surgeon assessment. J Arthroplasty. 2001 Aug;16(5):575–80.
6. Byrd JWT, Jones KS. Prospective analysis of hip arthroscopy with 2-year follow-up. Arthrosc J Arthrosc Relat Surg. 2000 Sep;16(6):578–87.
7. Hoeksma HL. Comparison of the responsiveness of the Harris Hip Score with generic measures for hip function in osteoarthritis of the hip. Ann Rheum Dis. 2003 Oct 1;62(10):935–8.
8. Çelik D, Can C, Aslan Y, Ceylan HH, Bilsel K, Ozdinler AR. Translation, Cross-cultural adaptation, And validation of the turkish version of the harris hip score. HIP Int. 2014 Sep 18;24(5):473–9.
9. Wylde V V., Learmonth ID, Cavendish VJ. The Oxford hip score: The patient's perspective. Health Qual Life Outcomes. 2005 Oct 31;3:66.
10. Dawson J, Fitzpatrick R, Carr A, Murray D. QUESTIONNAIRE ON THE PERCEPTIONS OF PATIENTS ABOUT TOTAL HIP REPLACEMENT. J Bone Joint Surg Br. 1996 Mar;78(2):185–90.

11. Murray DW, Fitzpatrick R, Rogers K, Pandit H, Beard DJ, Carr AJ, et al. The use of the Oxford hip and knee scores. *J Bone Jt Surg - Ser B* . 2007 Aug;89(8):1010–4.
12. Fitzpatrick R. The value of short and simple measures to assess outcomes for patients of total hip replacement surgery. *Qual Heal Care* . 2000 Sep 1;9(3):146–50.
13. Garbuz DS, Xu M, Sayre EC. Patients' Outcome After Total Hip Arthroplasty. A Comparison Between the Western Ontario and McMaster Universities Index and the Oxford 12-item Hip Score. *J Arthroplasty* . 2006 Oct;21(7):998–1004.
14. Ostendorf M, van Stel HF, Buskens E, Schrijvers AJP, Marting LN, Verbout AJ, et al. Patient-reported outcome in total hip replacement. A comparison of five instruments of health status. *J Bone Jt Surg - Ser B* . 2004 Aug;86(6):801–8.
15. Gossens T, Hoefnagels NHM, De Vet RCW, Dhert WJA, Van Langelaan EJ, Bulstra SK, et al. The "Oxford Heup Score": The translation and validation of a questionnaire into Dutch to evaluate the results of total hip arthroplasty. *Acta Orthop* . 2005 Jan 8;76(2):204–11.
16. Dunbar MJ, Robertsson O, Ryd L, Lidgren L. Appropriate questionnaires for knee arthroplasty. *J Bone Jt Surg - Ser B* . 2001 Apr;83(3):339–44.
17. Nilsson A, Bremander A. Measures of hip function and symptoms: Harris Hip Score (HHS), Hip Disability and Osteoarthritis Outcome Score (HOOS), Oxford Hip Score (OHS), Lequesne Index of Severity for Osteoarthritis of the Hip (LISOH), and American Academy of Orthopedic Surgeons (AAOS) Hip and Knee Questionnaire. *Arthritis Care Res* . 2011 Nov;63(SUPPL. 11):S200–7.
18. Kalairajah Y, Azurza K, Hulme C, Molloy S, Drabu KJ. Health outcome measures in the evaluation of total hip arthroplasties - A comparison between the harris hip score and the Oxford hip score. *J Arthroplasty* . 2005 Dec;20(8):1037–41.
19. Tuğay BU, Tuğay N, Güney H, Hazar Z, Yüksel İ, Atilla B. Cross-cultural adaptation and validation of the Turkish version of Oxford hip score. *Arch Orthop Trauma Surg* . 2015 Jun 11;135(6):879–89.
20. Walker JA. Total hip replacement: improving patients' quality of life. *Nurs Stand* . 2010 Feb 10;24(23):51–7.
21. Nilsson AK, Lohmander LS, Klässbo M, Roos EM. Hip disability and osteoarthritis outcome score (HOOS) - Validity and responsiveness in total hip replacement. *BMC Musculoskelet Disord* . 2003 Dec 30;4(1):1–8.
22. Davis AM, Perruccio A V., Canizares M, Tennant A, Hawker GA, Conaghan PG, et al. The development of a short measure of physical function for hip OA HOOS-Physical Function Short-form (HOOS-PS): an OARSI/OMERACT initiative. *Osteoarthritis Cartil* . 2008 May;16(5):551–9.
23. Ornetti P, Parratte S, Gossec L, Tavernier C, Argenson J-N, Roos EM, et al. Cross-cultural adaptation and validation of the French version of the Hip disability and Osteoarthritis Outcome Score (HOOS) in hip osteoarthritis patients. *Osteoarthritis Cartil* . 2010 Apr;18(4):522–9.
24. Klässbo M, Larsson E, Mannevik E. Hip disability and osteoarthritis outcome score An extension of the Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index. *Scand J Rheumatol* . 2003 Jan 12;32(1):46–51.
25. de Groot IB, Reijman M, Terwee CB, Bierma-Zeinstra SMA, Favejee M, Roos EM, et al. Validation of the Dutch version of the Hip disability and Osteoarthritis Outcome Score. *Osteoarthritis Cartil* . 2007 Jan;15(1):104–9.
26. Yilmaz O, Gul ED, Bodur H. Cross-cultural adaptation and validation of the Turkish version of the Hip disability and Osteoarthritis Outcome Score–Physical function Short-form (HOOS-PS). *Rheumatol Int* . 2014 Jan 12;34(1):43–9.
27. Tüzün EH, Eker L, Aytaç A, Daşkapan A, Bayramoğlu M. Acceptability, reliability, validity and responsiveness of the Turkish version of WOMAC osteoarthritis index. *Osteoarthritis Cartil* . 2005 Jan;13(1):28–33.
28. Marx FC, De Oliveira LM, Bellini CG, Ribeiro MCC. Tradução e validação cultural do questionário algofuncional de Lequesne para osteoartrite de joelhos e quadris para a língua Portuguesa. *Rev Bras Reumatol* . 2006 Aug;46(4):253–60.

29. Lequesne MG, Mery C, Samson M, Gerard P. Indexes of severity for osteoarthritis of the hip and knee. *Scand J Rheumatol*. 1987; *Scand J Rheumatol Suppl*. 1987;65:85-9
30. Lequesne M. Indices of severity and disease activity for osteoarthritis. *Semin Arthritis Rheum* . 1991 Jun;20(6 SUPPL. 2):48-54.
31. Stucki G, Sangha O, Stucki S, Michel BA, Tyndall A, Dick W, et al. Comparison of the WOMAC (Western Ontario and McMaster Universities) osteoarthritis index and a self-report format of the self-administered Lequesne-Algofunctional index in patients with knee and hip osteoarthritis. *Osteoarthr Cartil* . 1998 Mar;6(2):79-86.
32. Dawson J, Linsell L, Doll H, Zondervan K, Rose P, Carr A, et al. Assessment of the Lequesne index of severity for osteoarthritis of the hip in an elderly population. *Osteoarthr Cartil* . 2005 Oct;13(10):854-60.
33. Basaran S, Guzel R, Seydaoglu G, Guler-Uysal F. Validity, reliability, and comparison of the WOMAC osteoarthritis index and Lequesne algofunctional index in Turkish patients with hip or knee osteoarthritis. *Clin Rheumatol* . 2010 Jul 19;29(7):749-56.
34. Gruen TA, McNeice GM, Amstutz HC. "Modes of Failure" of Cemented Stem-type Femoral Components: a radiographic analysis of loosening. *Clin Orthop Relat Res*. 1979 Jun;NO 141(141):17-27.
35. Kavanagh BF, Fitzgerald RH. Clinical and roentgenographic assessment of total hip arthroplasty A new hip score. *Clin Orthop Relat Res* . 1985 Mar;NO. 193(193):133-40.
36. McGrory BJ, Morrey BF, Rand JA, Ilstmp DM. Correlation of patient questionnaire responses and physician history in grading clinical outcome following hip and knee arthroplasty: A prospective study of 201 joint arthroplasties. *J Arthroplasty*. 1996 Jan;11(1):47-57.
37. Singh JA, Schleck C, Harmsen WS, Lewallen DG. Validation of the Mayo Hip Score: construct validity, reliability and responsiveness to change. *BMC Musculoskelet Disord* . 2016 Dec 19;17(1):39.
38. Martin RL, Kelly BT, Philippon MJ. Evidence of Validity for the Hip Outcome Score. *Arthrosc J Arthrosc Relat Surg* . 2006 Dec;22(12):1304-11.
39. Martin RL, Philippon MJ. Evidence of Reliability and Responsiveness for the Hip Outcome Score. *Arthrosc J Arthrosc Relat Surg* . 2008 Jun;24(6):676-82.
40. Martin RRL, Philippon MJ. Evidence of Validity for the Hip Outcome Score in Hip Arthroscopy. *Arthrosc - J Arthrosc Relat Surg* . 2007 Aug;23(8):822-6.
41. Naal FD, Impellizzeri FM, von Eisenhart-Rothe R, Mannion AF, Leunig M. Reproducibility, validity, and responsiveness of the hip outcome score in patients with end-stage hip osteoarthritis. *Arthritis Care Res (Hoboken)* . 2012 Nov;64(11):1770-5.
42. Johanson NA, Liang MH, Daltroy L, Rudicel S, Richmond J. American Academy of Orthopaedic Surgeons Lower Limb Outcomes Assessment Instruments: Reliability, Validity, and Sensitivity to Change. *J Bone Jt Surg - Ser A* . 2004 May;86(5):902-9.